

# Andrea F. De Carlo

---

## Polonistyka Salentyńska

---

Postscriptum nr 1(53), 283-285

---

2007

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ANDREA F. DE CARLO  
Università del Salento, Lecce

## Polonistyka Salentyńska

Od dziewięciu już lat w Università degli Studi di Lecce, od niedawna obecna nazwa Università del Salento, prowadzimy zajęcia z literatury polskiej i języka polskiego. Prawdziwy rozwój polonistyki w Lecce nastąpił w latach 1998—1999 na Wydziale Języków i Literatury Obcej za sprawą profesor Alicji Romanowicz i profesor Barbary Wojciechowskiej-Bianco.

Wykłady z języka polskiego, od samego początku, cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród studentów. Już w pierwszym roku istnienia polonistyki na zajęcia zapisało się dwanaście osób, a w następnych latach liczba ta wzrosła do dwudziestu.

Stopień zainteresowania studentów jest rzeczywiście wysoki, zważywszy na to, iż Polska i jej język były i nadal są postrzegane w naszej rzeczywistości jako coś odległego, prawie egzotycznego, równocześnie jednak fascynującego, coś, co udało się właśnie odkryć na terenie Salento. Ponadto nauczanie języka polskiego w Uniwersità del Salento stanowiło również stworzenie większych możliwości studiowania, dowartościowanie, podniesienie statusu Polonii zamieszkującej Lecce.

Początkowo studia polonistyczne trwały cztery lata. Oznaczało to poznanie języka i kultury polskiej. Podsumowaniem edukacji było napisanie i obrona pracy magisterskiej z zakresu literatury polskiej pod okiem znanych i doświadczonych polonistów włoskich: Andrei Ceccherellego i Grzegorza Franczaka. Na wykładach monograficznych z zakresu literatury omawiano twórczość wielu wybitnych autorów polskich piszących w różnych okresach literackich, od średniowiecza do współczesności, a między innymi dzieła: Adama Mickiewicza, Bolesława Leśmiana, Witolda Gombrowicza, Gustawa Herlinga-Grudzińskiego, Stanisława Barańczaka, Czesława Miłosa, Ja-

kuba Karpińskiego, Andrzeja Bursy, Anny Świrszczyńskiej, Manueli Gretkowskiej itd.

Od 2000 roku, tj. od momentu wprowadzenia we Włoszech reformy szkolnictwa uniwersyteckiego, nastąpiły zmiany w systemie kształcenia. Obecnie, zgodnie z europejskimi standardami, nauczanie trwa pięć lat i jest podzielone na dwa etapy: pierwszy, trzyletni oraz trwającą dwa lata specjalizację. Trzyletnie studia polonistyczne kończą się corocznym egzaminem, obejmującym wiedzę z zakresu języka i tłumaczenia z języka polskiego i na język polski. Ponadto zgodnie z programem należy również zdać dwa egzaminy z literatury polskiej, a w ramach specjalizacji — dwa egzaminy z praktycznej znajomości języka polskiego oraz fakultatywnie jeden lub dwa egzaminy z literaturoznawstwa.

O tematyce pracy magisterskiej studenci decydują już podczas pierwszego, trzyletniego cyklu, by później, wybierając specjalizację z językoznawstwa lub literaturoznawstwa, kontynuować swoje zainteresowania badawcze.

Celem kursów jest przede wszystkim: poznanie i pogłębienie wiedzy z zakresu gramatyki polskiej, w taki sposób, by stanowiła odpowiednie narzędzie do analiz językowych i redagowania tekstów; badanie rejestrów językowych poprzez analizę tekstów literackich, poetyckich, naukowych, prasowych, reklamowych, teatralnych oraz w piosenkach i filmach; badania nad teorią i praktyką tłumaczeniową. Integralną część kursów stanowią zajęcia praktycznego nauczania języka polskiego, gdzie studenci rozwijają umiejętności rozumienia ze słuchu, posługiwania się językiem pisanym i mówionym.

Ważną rolę spełniają również umowy międzyuczelniane oraz programy europejskie, np. Socrates-Erasmus, które Uniwersytet Salento podpisał z niektórymi polskimi ośrodkami akademickimi, jak na przykład z Warszawą, Toruniem, Krakowem, a od tego roku, również z Uniwersytetem im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Ponadto studenci mają możliwość wyjazdu na stypendia przyznawane przez polskie ministerstwo, gdzie pogłębiają swoją wiedzę językową i kulturową. Jeżdżą również do Instytutu „Polonicum” w Warszawie oraz na wykłady języka polskiego dla cudzoziemców organizowane przy uniwersytetach w Krakowie i w Lublinie.

To, co niezmiernie cieszy, to ciągłe i rosnące zainteresowanie językiem polskim ze strony studentów, choć należy dodać, iż w ciągu lat istnienia *zakładu* typologia studentów uległa zmianie. Początkowo na kursy zapisywali się rodowici Włosi, młodzi ludzie, dzieci z tzw. małżeństw mieszanych, studenci rusycystyki, germanistyki, obecnie zaś odnotowuje się dość duży procent studentów — Polaków, zamieszkujących i pracujących w Lecce i pragnących

pogłębić wiedzę o ojczystym języku. W zajęciach uczestniczą również, studenci z Erasmusa, pochodzący z różnych miast Polski i różnych krajów, jak na przykład z Francji, Hiszpanii, Portugalii i różnych wydziałów, zarówno filologii włoskiej, klasycznej, jak też ekonomii czy prawa, nauk politycznych, społecznych. Dlatego też program studiów został wzbogacony o podstawy translatoryki, leksykę techniczną, które w przyszłości będą przydatne, gdy absolwenci zajęć polonistycznych w Lecce podejmą pracę w różnego rodzaju firmach i instytucjach włosko-polskich, a także międzynarodowych o charakterze ekonomiczno-prawnym.

Nasi absolwenci polonistyki zazwyczaj robią kariery, udaje im się podjąć pracę z wykorzystaniem znajomości języka polskiego. Większość z nich pracuje w firmach mających kontakty z Polską jako tłumacze lub też jako wykładowcy języka włoskiego w różnych polskich instytucjach. Dwoje absolwentów kontynuuje studia doktoranckie w zakresie literatury i filologii polskiej.

Obecnie na lekcje języka polskiego uczęszcza dwadzieścia pięć osób, z których każda ma inne potrzeby i zainteresowania. Staramy się sprostać wszelkim oczekiwaniom, choć nie zawsze jest to łatwe. Często są organizowane seminaria z polskimi i włoskimi naukowcami, spotkania naukowe, imprezy kulturalne, wieczory kuchni polskiej, sztuki, poezji, folkloru; przedstawienie teatralne z udziałem samych studentów; przeglądy polskiego kina i inne imprezy, w których chętnie uczestniczą studiujący.

Polonistyka w Lecce jest wprawdzie młodym, ale ambitnym i pręźnie rozwijającym się kierunkiem, mającym aspiracje do stworzenia na południu Włoch prawdziwej polskiej placówki kulturalnej.